

Suvestinė redakcija nuo 2005-04-20 iki 2005-10-06

Isakymas paskelbtas: Žin. 2001, Nr. [4-107](#), i. k. 1002330ISAK00000381

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO MINISTRAS

**Į S A K Y M A S
DĖL PRIVALOMŲJŲ ALIEJINIŲ IR PLUOŠTINIŲ AUGALŲ SĖKLOS KOKYBĖS
REIKALAVIMŲ**

2000 m. gruodžio 29 d. Nr. 381
Vilnius

Vykdydamas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2000 m. balandžio 10 d. nutarimą Nr. 409 „Dėl Lietuvos pasirengimo narystei Europos Sąjungoje programos (Nacionalinė *Acquis* priėmimo programa) teisės derinimo priemonių ir *Acquis* įgyvendinimo priemonių 2000 metų planų patvirtinimo“ (Žin., 2000, Nr. [31-869](#)) ir siekdamas užtikrinti tikslų aliejinių ir pluoštinių augalų sėklos kokybės įvertinimą:

1. T v i r t i n u pridedamus Privalomuosius aliejinių ir pluoštinių augalų sėklos kokybės reikalavimus.

2. Nustatau, kad Privalomieji aliejinių ir pluoštinių augalų sėklos kokybės reikalavimai įsigalioja nuo 2001 m. vasario 1 d.

ŽEMĖS ŪKIO MINISTRAS

KĘSTUTIS KRISTINAITIS

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro
2003 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. 3D-563

PRIVALOMIEJI ALIEJINIŲ IR PLUOŠTINIŲ AUGALŲ SĖKLOS KOKYBĖS REIKALAVIMAI

Privalomieji aliejinių ir pluoštinių augalų sėklos kokybės reikalavimai (toliau – reikalavimai) parengti pagal 1986 m. vasario 27 d. Komisijos direktyvą 86/109/EEB, apribojančią tam tikrų rūšių pašarinių, aliejinių ir pluoštinių augalų sėklų prekybą oficialiai sertifikuota „elitine sėkla“ arba „sertifikuota sėkla“ (su paskutiniais pakeitimais, padarytais 1991 m. birželio 25 d. Komisijos direktyva 91/376/EEB), 2000 m. gegužės 8 d. Tarybos direktyvą 2000/29/EB dėl apsaugos priemonių nuo augalams ir augaliniams produktams kenksmingų organizmų įvežimo į Bendriją ir išplitimo joje (su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2005 m. vasario 28 d. Tarybos direktyva 2005/15/EB), 2002 m. birželio 13 d. Tarybos direktyvą 2002/53/EB dėl bendrojo žemės ūkio augalų veislių katalogo (su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2003 m. rugsėjo 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) 1829/2003), 2002 m. birželio 13 d. Tarybos direktyvą 2002/57/EB dėl prekybos aliejinių ir pluoštinių augalų sėkla (su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2003 m. birželio 18 d. Tarybos direktyva 2003/61/EB), 2004 m. kovo 29 d. Komisijos sprendimą 2004/297/EB, įgaliojantį Čekijos Respubliką, Estiją, Lietuvą, Vengriją, Lenkiją ir Slovakiją atidėti tam tikrų Tarybos direktyvų 2002/53/EB ir 2002/55/EB nuostatų taikymą prekiaujant tam tikrų veislių sėklomis, 2004 m. gruodžio 1 d. Komisijos sprendimą 2004/842/EB dėl įgyvendinimo taisyklių, kuriomis remdamosi valstybės narės gali leisti teikti į rinką sėklas, priklausančias veislėms, dėl kurių buvo pateiktos paraiškos jas įtraukti į žemės ūkio augalų rūšių veislių ar daržovių rūšių veislių nacionalinį katalogą (OL, 2004, 362, 21 p.).

Preambulės pakeitimai:

Nr. [3D-474](#), 2004-08-10, *Žin.*, 2004, Nr. 127-4583 (2004-08-14), i. k. 1042330ISAK003D-474

Nr. [3D-204](#), 2005-04-11, *Žin.*, 2005, Nr. 50-1655 (2005-04-19), i. k. 1052330ISAK003D-204

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Reikalavimų tikslas – užtikrinti aliejinių ir pluoštinių augalų sėklos (toliau – sėklos) dauginimą, siekiant ją tiekti į rinką, ir sėklos tiekimą į rinką. Ši sėkla yra skirta išauginti žemės ūkio produkciją, bet ne dekoratyviniams tikslams

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-204](#), 2005-04-11, *Žin.*, 2005, Nr. 50-1655 (2005-04-19), i. k. 1052330ISAK003D-204

2. Reikalavimai privalomi fiziniams ir juridiniams asmenims (toliau – asmenys), užsiimantiems sėklos dauginimu bei tiekimu į rinką. Reikalavimai netaikomi sėklai, kuri skirta eksportuoti į trečiąsias šalis.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-204](#), 2005-04-11, *Žin.*, 2005, Nr. 50-1655 (2005-04-19), i. k. 1052330ISAK003D-204

3. Reikalavimai taikomi šių aliejinių ir pluoštinių augalų rūšims ir gentims:

baltosioms garstyčioms – *Sinapis alba* L.;

daržinėms aguonoms – *Papaver somniferum* L.;

dažiniams dygminams – *Carthamus tinctorius* L.;

gauruotosioms sojomis – *Glycine max* (L.) Merr.;

juodiesiems bastučiams – *Brassica nigra* (L.) Koch;

sėjamosioms kanapėms – *Cannabis sativa* L.;

paprastiesiems kmynams – *Carum carvi* L.;

ropsams – *Brassica napus* L. (*partim*);

ropsukams – *Brassica rapa* L. var. *silvestris* (Lam.) Briggs;

sareptiniams bastučiams – *Brassica juncea* (L.) ir Czernj ir Cosson;
 sėmeniniams ir pluoštiniais linams – *Linum usitatissimum* L.;
 tikrosioms saulėgražoms – *Helianthus annuus* L.;
 valgomiesiems arachisams – *Arachis hypogaea* L.;
 vilnamedžiams – *Gossypium* L.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-474](#), 2004-08-10, Žin., 2004, Nr. 127-4583 (2004-08-14), i. k. 1042330ISAK003D-474

4. Reikalavimai taikomi superelitinei, elitinei, sertifikuotai kategorijai, sertifikuotos kategorijos pirmos reprodukcijos, sertifikuotos kategorijos antros reprodukcijos, sertifikuotos kategorijos trečios reprodukcijos, komercinės aliejinių ir pluoštinių augalų sėklos kategorijoms bei galutinai nesertifikuotai sėklai.

II. PAGRINDINĖS SĄVOKOS

5. Šiuose reikalavimuose vartojamos sąvokos:

Adaptacinis periodas – nustatytas laikotarpis, per kurį į Lietuvos rinką gali būti tiekama Augalų veislių sąrašė (nacionaliniame augalų veislių sąrašė) žvaigždute pažymėtų žemės ūkio augalų rūšių veislių, neatitinkančių Europos Sąjungos reikalavimų, dauginamoji medžiaga.

Aprobavimas – tai sėklinių pasėlių veislinių savybių patikrinimas lauke, siekiant nustatyti pasėlių tinkamumą tam tikros veislės ir tam tikros kategorijos sėklai išauginti.

Dauginimo sutartis – asmens ir selekcininko raštiškas susitarimas, suteikiantis asmeniui teisę daugini žemės ūkio augalų rūšių dauginamosios medžiagos veisles, kurioms taikomas adaptacinis periodas.

Nuo apdulkinčiojo priklausantis hibridas – vyriškas sterilus komponentas veislės junginyje (moteriškas komponentas).

Oficialios priemonės – tai priemonės, kurias taiko Valstybinė sėklų ir grūdų tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos, vykdydama vegetacinius bandymus, tiekėjo prašymu atlikdama pasėlių aprobavimą, sėklos kokybės tyrimus ir kitus sėklos sertifikavimo veiksmus.

Vegetaciniai bandymai – tai bandymai, kurių metu tikrinamas veislės tapatumas ir veislinis grynumas.

Veislių junginys – tai sertifikuotos sėklos junginys, kurį sudaro apibrėžtas, nuo apdulkinčiojo priklausantis hibridas, įtrauktas į Augalų veislių sąrašą (nacionalinį augalų veislių sąrašą) ar į Žemės ūkio augalų rūšių veislių bendrąjį katalogą, ir sertifikuota sėkla, sudaryta iš vieno ar kelių apibrėžtų apdulkinčiųjų, kurie taip pat yra įtraukti į Augalų veislių sąrašą (nacionalinį augalų veislių sąrašą) ar į Žemės ūkio augalų rūšių veislių bendrąjį katalogą ir sukryžminti. Kryžminimą atlieka asmenys, atsakingi už šių komponentų palaikymą. Selekcinių apie tokį sujungimą (kryžminimą) turi pranešti Valstybinei sėklų ir grūdų tarnybai prie Žemės ūkio ministerijos.

Kitos reikalavimuose vartojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos augalų sėklininkystės įstatyme (Žin., 2001, Nr. [102-3623](#); 2004, Nr. 156-5687), Lietuvos Respublikos fitosanitarinės įstatyme (Žin., 1999, Nr. [113-3285](#)) bei Augalų pasų, reikalingų tam tikrų augalų, augalinių produktų ir kitų objektų judėjimui Europos Bendrijoje, standartizavimo, išdavimo ir keitimo taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2003 m. birželio 30 d. įsakymu Nr. 3D-263 (Žin., 2003, Nr. [81-3711](#)), vartojamas sąvokas.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-474](#), 2004-08-10, Žin., 2004, Nr. 127-4583 (2004-08-14), i. k. 1042330ISAK003D-474

Nr. [3D-204](#), 2005-04-11, Žin., 2005, Nr. 50-1655 (2005-04-19), i. k. 1052330ISAK003D-204

III. ALIEJINIŲ IR PLUOŠTINIŲ AUGALŲ SĖKLOS KATEGORIJOS

6. Aliejinių ir pluoštinių augalų sėkla skirstoma:

6.1. Superelitinės kategorijos sėkla (sutrumpintas žymėjimas A) – tai sėkla, kuri:

6.1.1. ruošama selekcinių arba jų įgaliotų atstovų pagal veislės palaikymo metodiką;

6.1.2. atitinka nehibridinių, hibridinių ir paprastųjų hibridų elitinei sėklai keliamus reikalavimus, o Valstybinė sėklų ir grūdų tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos (toliau – Valstybinė sėklų ir grūdų tarnyba) patvirtino šį atitikimą;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [3D-204](#), 2005-04-11, Žin., 2005, Nr. 50-1655 (2005-04-19), i. k. 1052330ISAK003D-204

6.1.3. naudojama elitinei ir žemesnių kategorijų sėklai išauginti.

6.2. Nehibridinių veislių elitinė sėkla (sutrumpintas žymėjimas B) – tai sėkla, kuri:

6.2.1. ruošama selekcininkų arba jų įgaliotų atstovų pagal veislės palaikymo metodiką;

6.2.2. atitinka šių reikalavimų 1–3 priedų ir 20 punkto nuostatas, o Valstybinė sėklų ir grūdų tarnyba patvirtino šį atitikimą;

6.2.3. naudojama sertifikuotos kategorijos, sertifikuotos kategorijos pirmos, sertifikuotos kategorijos antros reprodukcijos ar sertifikuotos kategorijos trečios reprodukcijos sėklai išauginti.

6.3. Hibridinių veislių elitinė sėkla (sutrumpintas žymėjimas B):

6.3.1. inbrendinių linijų elitinė sėkla – tai sėkla, kuri atitinka šių reikalavimų 1–3 priedų bei 20–26 punktų nuostatas, o Valstybinė sėklų ir grūdų tarnyba patvirtino šį atitikimą.

6.4. Paprastųjų hibridų elitinė sėkla – tai sėkla, kuri:

6.4.1. skirta trigubo kryžminimo hibridams arba dvigubiems hibridams auginti;

6.4.2. atitinka šių reikalavimų 1–3 priedų ir 20–26 punktų nuostatas, o Valstybinė sėklų ir grūdų tarnyba patvirtino šį atitikimą.

6.5. Sertifikuotos kategorijos sėkla (baltųjų garstyčių, daržinių aguonų, dažinių dygminių, dvinamių kanapių, juodųjų bastučių, paprastųjų kmynų, rapsų, rapsukų, sareptinių bastučių, tikrųjų saulėgrąžų sėkla; sutrumpintas žymėjimas C) – tai sėkla, kuri:

6.5.1. gaunama padauginus elitinės kategorijos sėklą ar selekcininko arba jo įgalioto atstovo prašymu iš aukštesnių sėklos kategorijų;

6.5.2. atitinka šių reikalavimų 1–3 priedų ir 20–26 punktų nuostatas, o Valstybinė sėklų ir grūdų tarnyba patvirtino šį atitikimą;

6.5.3. nenaudojama išauginti aliejinių ir pluoštinių augalų sėklą.

6.6. Sertifikuotos kategorijos pirmos reprodukcijos sėkla (vienamių kanapių, pluoštinių ir sėmeninių linų, sojų, valgomųjų arachisų, vilnamedžių sėkla; sutrumpintas žymėjimas C₁) – tai sėkla, kuri:

6.6.1. gaunama padauginus elitinės kategorijos sėklą ar selekcininko arba jo įgalioto atstovo prašymu iš aukštesnių sėklos kategorijų;

6.6.2. atitinka šių reikalavimų 1–3 priedų ir 20–21, 24–25 punktų nuostatas, o Valstybinė sėklų ir grūdų tarnyba patvirtino šį atitikimą;

6.6.3. naudojama atitinkamų rūšių sertifikuotos kategorijos antros reprodukcijos arba sertifikuotos kategorijos trečios reprodukcijos sėklai išauginti ar kitiems tikslams nei aliejinių ir pluoštinių augalų sėklos auginimas.

6.7. Sertifikuotos kategorijos antros reprodukcijos sėkla (pluoštinių ir sėmeninių linų, sojų, valgomųjų arachisų, vilnamedžių sėkla; sutrumpintas žymėjimas C₂) – tai sėkla, kuri:

6.7.1. gaunama padauginus sertifikuotos kategorijos pirmos reprodukcijos sėklą ar selekcininko arba jo įgalioto atstovo prašymu iš aukštesnių sėklos kategorijų;

6.7.2. atitinka šių Reikalavimų 1–3 priedų ir 20–21, 24–25 punktų nuostatas, o Valstybinė sėklų ir grūdų tarnyba patvirtino šį atitikimą;

6.7.3. naudojama aliejiniams ir pluoštiniams augalams išauginti, o sėmeninių ir pluoštinių linų sėkla naudojama sertifikuotos kategorijos trečios reprodukcijos sėklai išauginti.

6.8. Sertifikuotos kategorijos antros reprodukcijos sėkla (vienanamių kanapių; sutrumpintas žymėjimas C₂) – tai sėkla, kuri:

6.8.1. gaunama vieną kartą padauginus sertifikuotos kategorijos pirmos reprodukcijos sėklą;

6.8.2. atitinka šių reikalavimų 1–3 priedų ir 20–21, 24 punktų nuostatas, o Valstybinė sėklų ir grūdų tarnyba patvirtino šį atitikimą;

6.8.3. naudojama kanapėms, kurios nuimamos augalų žydėjimo metu, išauginti.

6.9. Sertifikuotos kategorijos trečios reprodukcijos sėkla (sėmeninių ir pluoštinių linų sėkla; sutrumpintas žymėjimas C₃) – tai sėkla, kuri:

6.9.1. gaunama vieną kartą padauginus sertifikuotos kategorijos pirmos ar sertifikuotos kategorijos antros reprodukcijos sėklą ar, selekcininko arba jo įgalioto atstovo prašymu, iš aukštesnių sėklos kategorijų;

6.9.2. atitinka šių reikalavimų 1–3 priedų nuostatas, o Valstybinė sėklų ir grūdų tarnyba patvirtino šį atitikimą;

6.9.3. nenaudojama išauginti aliejinių ir pluoštinių augalų sėklą.

6.10. Komercinės kategorijos sėkla (sutrumpintas žymėjimas CM) – tai:

6.10.1. juodųjų bastučių, valgomųjų arachisų sėklos;

6.10.2. identifikuojama kaip priklausanti tam tikrai rūšiai;

6.10.3. sėkla, kuri atitinka šių reikalavimų 39, 41 punktų ir 3 priedo nuostatas, o Valstybinė sėklų ir grūdų tarnyba patvirtino šį atitikimą.

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [3D-474](#), 2004-08-10, Žin., 2004, Nr. 127-4583 (2004-08-14), i. k. 1042330ISAK003D-474

7. Galutinai nesertifikuota sėkla – tai sėkla, kuri atitinka šių reikalavimų 9 punkto nuostatas.

IV. ALIEJINIŲ IR PLUOŠTINIŲ AUGALŲ SĖKLOS SERTIFIKAVIMAS

8. Aliejinių ir pluoštinių augalų sėkla sertifikuojama, jeigu:

8.1. augalų veislės, įrašytos į Augalų veislių sąrašą (nacionalinį augalų veislių sąrašą) (toliau – Augalų veislių sąrašas), kurį tvirtina žemės ūkio ministras, ar į Žemės ūkio augalų rūšių veislių bendrąjį katalogą (toliau – Bendrasis katalogas)

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [3D-474](#), 2004-08-10, Žin., 2004, Nr. 127-4583 (2004-08-14), i. k. 1042330ISAK003D-474

Nr. [3D-204](#), 2005-04-11, Žin., 2005, Nr. 50-1655 (2005-04-19), i. k. 1052330ISAK003D-204

8.2. asmenys, dauginantys ir tiekiantys į rinką sėklą, atestuoti žemės ūkio ministro nustatyta tvarka;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [3D-204](#), 2005-04-11, Žin., 2005, Nr. 50-1655 (2005-04-19), i. k. 1052330ISAK003D-204

8.3. aliejinių ir pluoštinių augalų pasėlis yra aprobuotas;

8.4. sėklos augintojas yra sudaręs licencinę sutartį su veislės savininku arba jo įgaliotu atstovu, jeigu aliejinių ir pluoštinių augalų veislei yra suteikta teisinė apsauga;

8.5. sėkla supilta į pakuotes, kurias galima sandariai uždaryti;

8.6. sėkla paženklinta oficialia etikete, kuri atitinka šių reikalavimų 52–55 punktų nuostatas.

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [3D-474](#), 2004-08-10, Žin., 2004, Nr. 127-4583 (2004-08-14), i. k. 1042330ISAK003D-474

8.7. turi dauginimo sutartį veislėms, kurioms taikomas adaptacinis periodas iki 2007 m. gegužės 1 d.

Papildyta punktu:

Nr. [3D-204](#), 2005-04-11, Žin., 2005, Nr. 50-1655 (2005-04-19), i. k. 1052330ISAK003D-204

9. Valstybinė sėklų ir grūdų tarnyba galutinai nesertifikuotą sėklą sertifikuoja, jeigu:

9.1. ji išauginta iš sėklų, oficialiai sertifikuotų vienoje ar keliuose valstybėse narėse arba trečiojoje šalyje, kurioje išaugintą sėklą Europos Sąjungos Taryba (toliau – Taryba) pripažino lygiaverte kaip ir išaugintą Europos Bendrijoje arba aliejinių ir pluoštinių augalų sėklos buvo išaugintos tiesiogiai sukryžminus valstybėje narėje oficialiai sertifikuotą elitinę sėklą su tokia pat sėkla, išauginta trečiojoje valstybėje, kurią Taryba pripažino lygiaverte kaip ir išaugintą Europos Bendrijoje, ir kurių derlius nuimtas kitoje valstybėje narėje;

9.2. sėkla buvo išauginta valstybėje narėje tiesiogiai iš superelitinės sėklos, jei sąlygos tos kategorijos sėklai išauginti buvo išlaikytos;

9.3. sėkla išauginta tiesiogiai iš oficialiai sertifikuotos elitinės sėklos ar sertifikuotos kategorijos pirmos reprodukcijos sėklos vienoje ar kelyse valstybėse narėse, ar trečiojoje valstybėje, kurioje išaugintą sėklą Taryba pripažino lygiaverte kaip ir išaugintą Europos Bendrijoje arba kuri tiesiogiai valstybėje narėje išauginta iš oficialiai sertifikuotos elitinės sėklos, sukryžmintos su tokia pat sėkla, išauginta trečiojoje šalyje, kurią Taryba pripažino lygiaverte kaip ir išaugintą Europos Bendrijoje, ir kurių derlius nuimtas trečiojoje šalyje. Sertifikuojama atitinkamos kategorijos sėkla, išauginta trečiojoje valstybėje, turi būti aprobuota remiantis šiuose reikalavimuose nurodytomis nuostatomis bei atliktais oficialiais atitinkamos kategorijos sėklos tyrimais pagal šių reikalavimų 3 priede išdėstytas nuostatas.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-474](#), 2004-08-10, Žin., 2004, Nr. 127-4583 (2004-08-14), i. k. 1042330ISAK003D-474

10. Sertifikuojamos sėklos siuntoms atliekami vegetaciniai bandymai pagal Valstybinės sėklų ir grūdų tarnybos viršininko patvirtintas metodikas. Šių bandymų tikslas yra nustatyti, ar sėkla atitinka jai keliamus reikalavimus, ypač veislės komponentų tapatumą įskaitant vyriškąjį sterilumą bei veislės grynumą. Jei vegetaciniais bandymais nustatyta, kad sėkla neatitinka veislės tapatumo ir grynumo reikalavimų, Valstybinė sėklų ir grūdų tarnyba uždraudžia tolesnį sėklos siuntos dauginimą.

11. Valstybinė sėklų ir grūdų tarnyba, atlikdama veiksmus, susijusius su sėklos sertifikavimu, bendradarbiauja su Europos Komisijos pareigūnais bei valstybių narių institucijomis, atsakingomis už sėklos sertifikavimą.

V. VEISLINIŲ PASĖLIŲ REIKALAVIMAI

12. Aprobatoriui atliekant veislinių pasėlių apžiūrą, pasėlio savininkas privalo pateikti sėklos įsigijimo dokumentus, lauko schemas, duomenis apie priešsėlius, sėjomainas.

13. Aprobuojama pagal Valstybinės sėklų ir grūdų tarnybos viršininko patvirtintus metodinius nurodymus.

14. Sėklinis pasėlis turi būti apsėtas sėkla, kuriai atliekami vegetaciniai bandymai.

15. Pasėlis neturi būti užterštas kitų rūšių augalais, kurie sudarė priešsėlį. Hibridiniai rapsai turi būti auginami lauke, kuriame penkerius metus nebuvo auginami jokie kryžmažiedžiai *Cruciferae* augalai. Atsižvelgiant į neigiamą apsidulkinimo žiedadulkėmis poveikį, sėkliniai pasėliai turi atitikti šių reikalavimų 1 ir 2 prieduose ir 20–26 punktuose nurodytas nuostatas. Pasėliai, kurie apsėti sėkla, siekiant gauti superelitinės kategorijos sėklą, turi atitikti elitinės kategorijos sėklai keliamus reikalavimus. Pasėliai, kurie apsėti sėkla, siekiant gauti komercinės kategorijos sėklą, turi atitikti sertifikuotos kategorijos ar atitinkamai sertifikuotos kategorijos žemesnių reprodukcijų sėklai keliamus reikalavimus.

16. Atstumų, nurodytų šių reikalavimų 1 priede, galima nesilaikyti, jei yra pakankama apsauga nuo nepageidaujamo apdulkinimo šaltinio.

17. Pasėlį turi sudaryti tapačios ir grynios veislės. Pasėlis, kurį sudaro inbreditinės linijos, turi būti pakankamai identiškas ir grynas pagal inbreditinių linijų savybes. Valstybinės sėklų ir grūdų tarnybos viršininkas tvirtina laboratorinių metodų, naudojamų veislės grynumui įvertinti, sąrašą.

18. Auginant hibridinių veislių sėklą, šių reikalavimų 17 punkto nuostatos taikomos komponentų savybėms, įskaitant vyriško sterilumo linijas ir linijas – vaisingumo atstatytojas.

19. Vyriškų ir moteriškų komponentų sėklos turi būti nudažytos skirtingų spalvų dažais.

20. Dažinių dygminių, juodųjų bastučių, paprastųjų kmynų, sareptinių bastučių, kanapių, vilnamedžių pasėliai ir rapsų bei tikrųjų saulėgrąžų hibridų pasėliai turi atitikti šiuos reikalavimus:

20.1. Nehibridinių daržinių dygminių, juodųjų bastučių, kanapių, sareptinių bastučių, paprastųjų kmynų ir vilnamedžių pasėliuose:

20.1.1. augalų, kurie aiškiai neatitinka veislės požymių, skaičius neviršija:

20.1.2. auginant elitinės kategorijos sėklą – vienas augalas 30 m²;

- 20.1.3. auginant sertifikuotos kategorijos sėklą – vienas augalas 10 m².
- 20.2. Tikrųjų saulėgrąžų hibridų pasėliai:
- 20.2.1. kurie neatitinka inbredinės linijos ar komponentų požymių, procentinė išraiška neviršija:
- 20.2.1.1. auginant elitinės kategorijos sėklą:
 - 20.2.1.1.1. inbredinių linijų – 0,2%;
 - 20.2.1.1.2. paprastųjų hibridų – 0,2%;
 - 20.2.1.1.3. tėviniai augalai, kurie išbarsto žiedadulkes, kai 2 % arba daugiau motininių augalų turi priimančius žiedus – 0,5%
 - 20.2.2. auginant sertifikuotos kategorijos sėklą:
 - 20.2.2.1. vyriško komponento augalai, kurie išbarsto žiedadulkes, kai 5% arba daugiau moteriškos linijos augalų turi priimančius žiedus – 0,5%;
 - 20.2.2.2. moteriškos komponento augalai – 1,0%.
21. Auginant hibridinių veislių sėklą, turi būti laikomasi šių reikalavimų:
- 21.1. vyriško komponento augalai turi išbarstyti pakankamą kiekį žiedadulkių, kai žydi moteriško komponento augalai;
- 21.2. jei moteriškos komponento augalai turi priimančią purką, moteriško komponento augalų, kurie išbarstė ar barsto žiedadulkes, procentinė išraiška neturi viršyti 0,5%;
- 21.3. auginant elitinės kategorijos sėklą, kai visus augalus sudaro moteriško komponento augalai, kurie neatitinka komponento požymių ir kurie išbarstė ar barsto žiedadulkes, procentinė išraiška neturi viršyti 0,5%;
- 21.4. sertifikuotos kategorijos sėklai gauti turi būti naudojamas vyriškas komponentas, turintis specifinę atstatomąją liniją arba linijas, kad mažiausiai viena trečioji augalų, išaugintų iš gauto hibrido, brandintų visais atžvilgiais normalias žiedadulkes.
22. Jei negali būti įgyvendintos nuostatos, nurodytos šių reikalavimų 21.4 punkte, vykdomas šis reikalavimas: jei auginant sertifikuotos kategorijos saulėgrąžų hibridinę sėklą buvo panaudotas moteriškas komponentas, turintis vyrišką sterilumą, bei vyriškas komponentas, kuris neatstato vyriško vaisingumo, sėkla, gauta naudojant tėvinį komponentą, turintį vyrišką sterilumą, turi būti sumaišyta su sėkla, kuri išauginta iš visiškai vaisingos tėvinės formos. Santykis tarp sėklos, kurių tėvinė forma turi vyrišką sterilumą ir vaisingumą, neturi viršyti 2:1.
23. Rapsų hibridai, išauginti panaudojus vyrišką sterilumą:
- 23.1. augalų, kurie neatitinka inbredinės linijos ar komponentų požymių, procentinė išraiška neturi viršyti:
- 23.1.1. auginant elitinės kategorijos sėklą:
 - 23.1.1.1. inbredinių linijų – 0,1%;
 - 23.1.1.2. paprastųjų hibridų:
 - 23.1.1.2.1. vyriško komponento – 0,1%
 - 23.1.1.2.2. moteriško komponento – 0,2%
 - 23.1.2. auginant sertifikuotos kategorijos sėklą:
 - 23.1.2.1. vyriško komponento – 0,3%
 - 23.1.2.2. moteriško komponento – 1,0%
24. Elitinės kategorijos sėklos pasėliuose, kuriuose naudojamas vyriškasis sterilumas, augalų su vyrišku sterilumu turi būti ne mažiau kaip 99%. Auginant sertifikuotos kategorijos sėklą, augalų su vyrišku sterilumu turi būti ne mažiau kaip 98%. Vyriškas sterilumas įvertinamas apžiūrint žiedus – ar jie neturi vaisingų dulkinų.
25. Plaukuotųjų ir barbadosinių vilnamedžių hibridų:
- 25.1. pasėliuose auginant plaukuotųjų ir barbadosinių vilnamedžių elitinės kategorijos sėklą, tėvinės linijos moteriško ir vyriško tėvinio komponento kartu veislės grynumas turi būti 99,8%, kai penki ar daugiau procentų sėklas brandinantys augalai turi žiedadulkėms imlius žiedus;
- 25.2. vyriškas sterilumas sėklas brandinančioje tėvinėje linijoje turi būti įvertintas apžiūrint žiedus – ar nėra sterilių dulkinų – ir turi būti ne mažesnis nei 99,9%;

25.3. pasėliuose auginant hibridinių plaukuotųjų ir/ar barbadosinių vilnamedžių sertifikuotos kategorijos sėklą minimalus veislės grynumas kartu sėklą brandinančios tėvinės ir žiedadulkių tėvinės linijos turi būti 99,5%, kai penki ar daugiau procentų sėklas brandinantys augalai turi žiedadulkėms imlius žiedus;

25.4. vyriškas sterilumas sėklas brandinančioje tėvinėje linijoje turi būti įvertintas apžiūrint žiedus – ar jie neturi sterilių dulkių – ir turi būti ne mažesnis nei 99,7%.

26. Rapsų hibridinės sėklos, išaugintos naudojant vyrišką sterilumą, veislės komponentai, įskaitant vyriškąjį sterilumą ir vaisingumo atstatytoją, turi būti identiški ir grynai. Hibridinių rapsų veislės grynumas turi atitikti šių reikalavimų 2 priede išdėstytas nuostatas.

27. Aprobavimas atliekamas remiantis šiomis nuostatomis:

27.1. pasėlių būklė ir augimo tarpsnis leidžia atlikti atitinkamą apžiūrą;

27.2. atliekama viena apžiūra, išskyrus hibridinių plaukuotųjų ir barbadosinių vilnamedžių, rapsų, tikrųjų saulėgrąžų pasėlius;

27.3. hibridinių tikrųjų saulėgrąžų pasėliams atliekamos dvi apžiūros;

27.4. hibridinių rapsų pasėliams atliekamos trys apžiūros: pirmoji apžiūra turi būti atlikta prieš žydėjimo fazę, antroji apžiūra – ankstyvoje žydėjimo fazėje ir trečioji apžiūra – žydėjimo fazės pabaigoje;

27.5. hibridinių plaukuotųjų ir/ar barbadosinių vilnamedžių pasėliams atliekamos trys apžiūros: pirmoji – turi būti padaryta ankstyvoje žydėjimo fazėje, antroji – prieš žydėjimo fazės pabaigą ir trečioji – žydėjimo fazės pabaigoje.

28. Valstybinės sėklų ir grūdų tarnybos viršininkas tvirtina aprobatorių sąrašą bei nustato reikalavimus, keliamus aprobatoriams. Aprobatoriai privalo atlikti aprobavimą remdamiesi šiuose reikalavimuose išdėstytomis nuostatomis. Vyriausiajam aprobatoriui kontroliuojant aprobatorių atliekamą darbą, tikrinama 10 % savidulkių augalų ir 20 % kryžmadulkių augalų pasėlių. Tų augalų rūšių, dėl kurių atliekami oficialūs laboratoriniai tyrimai taikant morfologinius, fiziologinius ar biocheminius metodus, kuriais siekiama identifikuoti veislę ir nustatyti veislės grynumą, aprobacijos metu tikrinama atitinkamai 5 % ir 15 % pasėlių. Tiekėjui pageidaujant, vienerius metus leidžiama atlikti kiekvienos aliejinių ir pluoštinių augalų veislės, dėl kurios įtraukimo į Augalų veislių sąrašą buvo pateikta ir įregistruota paraiška Lietuvos valstybiniame augalų veislių tyrimo centre (toliau – Augalų veislių tyrimo centras), bandymus siekiant surinkti informaciją apie jos ūkinį vertingumą. Tokiems bandymams pasėti leidžiamas sėklos kiekis turi neviršyti 0,1 % tos pačios rūšies sėklos, kasmet sunaudojamos Lietuvos Respublikoje. Jeigu tokio kiekio nepakanka užsėti 10 ha plotą, leidžiama sėklos kiekį padidinti.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-204](#), 2005-04-11, *Žin.*, 2005, Nr. 50-1655 (2005-04-19), i. k. 1052330ISAK003D-204

VI. ALIEJINIŲ IR PLUOŠTINIŲ AUGALŲ SĖKLOS KOKYBĖS REIKALAVIMAI

29. Sertifikuojama sėkla turi atitikti šių reikalavimų 3 priede nurodytas sąlygas. Sertifikuojama superelitinės kategorijos sėkla turi atitikti nehibridinių, hibridinių ir paprastųjų hibridų elitinei sėklai keliamus reikalavimus. Komercinės kategorijos (juodųjų bastučių, valgomųjų arachisų) sėkla turi atitikti sertifikuotos kategorijos sėklai keliamus reikalavimus. Sėklos, dėl kurių įtraukimo į Augalų veislių sąrašą buvo pateikta ir įregistruota paraiška Augalų veislių tyrimo centre, išskyrus sėmeninius ir pluoštinius linus, turi atitikti sertifikuotos kategorijos sėklai 1–3 prieduose nustatytus reikalavimus, o sėmeninių ir pluoštinių linų sėkla turi atitikti sertifikuotos kategorijos antros ir trečios reprodukcijos sėklai 2–3 prieduose nustatytus reikalavimus.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-204](#), 2005-04-11, *Žin.*, 2005, Nr. 50-1655 (2005-04-19), i. k. 1052330ISAK003D-204

30. Sėkla, neatitinkanti 3 priede nurodytų reikalavimų, gali būti priskirta žemesnei kategorijai arba pripažįstama netinkama.

31. Sėklos bandiniai imami iš vienerių siuntų, maksimalus sėklos siuntos svoris ir minimalus bandinio svoris yra nurodyti reikalavimų 5 priede. Sėklos siuntos svoris maksimalaus

svorio negali viršyti daugiau nei 5 %, nei nurodyta šių reikalavimų 5 priede. Sėklos, dėl kurių įtraukimo į Augalų veislių sąrašą buvo pateikta ir įregistruota paraiška Augalų veislių tyrimo centre, bandiniai imami iš vienuolikos siuntų. Maksimalus sėklos siuntos svoris ir minimalus bandinio svoris yra nurodyti šių reikalavimų 5 priede. Valstybinės sėklų ir grūdų tarnybos viršininkas tvirtina bandinių atrinkimo metodiką

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-204](#), 2005-04-11, Žin., 2005, Nr. 50-1655 (2005-04-19), i. k. 1052330ISAK003D-204

32. Sėklos užkrėtimas kenksmingais organizmais turi būti minimalus. Kenksmingų organizmų sąrašą tvirtina žemės ūkio ministras. Užsikrėtimas ligomis neturi viršyti šių reikalavimų 4 priede nurodytų rodiklių

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-204](#), 2005-04-11, Žin., 2005, Nr. 50-1655 (2005-04-19), i. k. 1052330ISAK003D-204

33. Sėklos daigumo galiojimo laikas vieneri metai.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-204](#), 2005-04-11, Žin., 2005, Nr. 50-1655 (2005-04-19), i. k. 1052330ISAK003D-204

34. Gauruotosioms sojoms keliami šie reikalavimai:

34.1. sėklos bandinį tyrimui dėl užsikrėtimo sojos ūglių bakterioze (*Pseudomonas syringae* pv. *glycinea*) sudaro 5000 sėklų. Bandinys padalijamas į 5 mažesnius bandinius. Užsikrėtimas patogenų neturi viršyti 4;

34.2. tuo atveju, jei įtartinos patogeno kolonijos yra nustatytos visuose 5 mažesniuose bandiniuose, naudojami atitinkami biocheminiai tyrimai atliekant tyrimus su įtartinomis kolonijomis, kurios iš kiekvieno mažesnio bandinio yra izoliuojamos į preferencinę terpę siekiant atitikti reikalavimus, nurodytus šių reikalavimų 34.1 punkte;

34.3. užsikrėtimas *Diaporthe phaseolorum* neturi viršyti 15%;

34.4. inertinė medžiaga neturi viršyti 0,3%.

35. Žemės ūkio ministras, remdamasis Europos Komisijos priimtu sprendimu, gali nustatyti žemesnius reikalavimus aliejinių ir pluoštinių augalų sėklos daigumui.

VII. BENDRIJOS PALYGINAMIEJI BANDYMAI

36. Bendrijos palyginamieji bandymai gali būti atliekami Bendrijoje aliejinių ir pluoštinių sėklos bandiniams, skirtiems vegetaciniais bandymams, kurių tikslas – sertifikavimo metodų suderinimas bei patikrinimas, ar sėkla atitinka jai keliamus veislės tapatumo ar grynumo reikalavimus. Bendrijos palyginamieji bandymai apima:

36.1. sėklą, importuotą iš trečiųjų šalių;

36.2. sėklą, skirtą ekologinei žemdirbystei;

36.3. sėklą, skirtą išsaugoti augalų genetiniams ištekliams bei *in situ* apsaugai.

VIII. TIEKIAMOS Į RINKĄ ALIEJINIŲ IR PLUOŠTINIŲ AUGALŲ SĖKLOS REIKALAVIMAI

37. Tiekėjas, tiekdamas į rinką pagal šių reikalavimų 35 punkte nurodytą sąlygą sėklą, kuri neatitinka 3 priede nurodytų daigumo rodiklių, etiketėje privalo nurodyti savo pavardę ar juridinio asmens pavadinimą, adresą, sėklos siuntos numerį bei sėklos daigumą.

38. Valstybinė sėklų ir grūdų tarnyba kontroliuoja aliejinių ir pluoštinių augalų sėklą rinkoje, siekdama nustatyti, ar tiekėjai laikosi nuostatų, nurodytų šiuose reikalavimuose.

39. Valstybinė sėklų ir grūdų tarnyba gali sertifikuoti:

39.1. superelitinės kategorijos, elitinės kategorijos, sertifikuotos kategorijos, sertifikuotos kategorijos pirmos reprodukcijos, sertifikuotos kategorijos antros reprodukcijos, sertifikuotos kategorijos trečios reprodukcijos sėklą bei patvirtinti komercinės kategorijos sėklą, kuriai dar

nebaigti atlikti kokybės, ypač daigumo, tyrimai, nurodyti šių reikalavimų 3 priede. Tokia sėkla sertifikuojama ar patvirtinama tik tiekėjui pateikus išankstinius sėklos kokybės tyrimų rezultatus bei šią informaciją:

39.1.1. pirmojo pirkėjo vardą, pavardę / pavadinimą;

39.1.2. pirmojo pirkėjo adresą / buveinę;

39.2. elitinę sėklą, kuri neatitinka šių reikalavimų 3 priede išdėstytų daigumo rodiklių, leidžiama tiekti rinkai. Šiuo atveju etiketėje nurodomas daigumas, tiekėjo vardas ir pavardė / pavadinimas, adresas / buveinė bei sėklos siuntos numeris.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-204](#), 2005-04-11, *Žin.*, 2005, Nr. 50-1655 (2005-04-19), i. k. 1052330ISAK003D-204

40. Tiekėjas yra atsakingas, kad tiekiamos į rinką sėklos kokybė atitiktų šių reikalavimų 3 priede nurodytus kokybės rodiklius.

41. Tiekiant į rinką sėklą pagal šių Reikalavimų 39 punktą, daigumas nurodomas etiketėje, kurioje yra pažymėta tiekėjo pavardė ar juridinio asmens pavadinimas ir adresas bei sėklos siuntos numeris.

42. Šių Reikalavimų 39 punkto nuostatos netaikomos aliejinių ir pluoštinių augalų sėklai, importuotai iš trečiųjų šalių siekiant dauginti superelitinės kategorijos sėklą už Europos Bendrijos ribų.

43. Tiekiant į rinką daugiau nei 2 kilogramus sėklos, kuri yra importuota iš trečiųjų šalių, ant sėklos pakuotės etiketės turi būti pateikta ši informacija:

43.1. rūšis;

43.2. veislė;

43.3. kategorija;

43.4. sėklos išauginimo šalis ir institucija, atsakinga už sėklos sertifikavimą;

43.5. šalis siuntėja;

43.6. importuotojas;

43.7. sėklos kiekis.

44. Aliejinių ir pluoštinių augalų sėkla gali būti tiekiama į rinką veislių junginiais.

45. Tiekti į rinką perdirbti skirtą sėklą galima, jei užtikrinamas sėklos tapatumas

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-474](#), 2004-08-10, *Žin.*, 2004, Nr. 127-4583 (2004-08-14), i. k. 1042330ISAK003D-474

46. Genetiškai modifikuotų augalų veislių pakuočių etiketėse ir sertifikate turi būti užrašas GMO (genetiškai modifikuotas organizmas).

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-474](#), 2004-08-10, *Žin.*, 2004, Nr. 127-4583 (2004-08-14), i. k. 1042330ISAK003D-474

47. Selekciniui pageidaujant, genealoginių komponentų aprašymas yra laikomas konfidencialia informacija.

48. Sėklos tiekimu į rinką, nelaikomi šie veiksmai:

48.1. sėklos tiekimas kontrolės institucijoms siekiant atlikti oficialius tyrimus;

48.2. sėklos tiekimas paslaugų teikėjams, siekiant jas perdirbti ar pakuoti, numatant, kad paslaugų teikėjas neįgyja turtinių teisių į sėklą;

48.3. sėklos tiekimas tam tikromis sąlygomis paslaugų teikėjams, turint tikslą išauginti tam tikrą žemės ūkio žaliavą, skirtą pramoniniams tikslams, ar išauginti sėklą, skirtą tolesniam dauginimui. Šiuo atveju turi būti užtikrinta, kad paslaugų teikėjas neįgauna turtinės teisės į patiektą sėklą ar į gautą derlių. Sėklos tiekėjas turi pateikti Valstybinei sėklų ir grūdų tarnybai sutarties ar jos atitinkamų dalių kopijas, sudarytas su paslaugų teikėju. Sutartyje turi būti nurodyta, kokius reikalavimus atitinka tiekiama sėkla.

49. Sėkla laikoma atskirai pagal rūšis, kategorijas ir reprodukcijas. Sėkla rinkai ruošinama ir laikoma siuntomis. Siuntai suteikiamas numeris, kurį sudaro:

49.1. apskrities (auginimo vietovės) pavadinimas (santrumpa);

- 49.2. tiekėjo registracijos numeris;
- 49.3. sėklos siuntos eilės numeris;
- 49.4. šalies kodas (LT).

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-204](#), 2005-04-11, *Žin.*, 2005, Nr. 50-1655 (2005-04-19), i. k. 1052330ISAK003D-204

50. Tiekama į rinką:

50.1. aliejinių ir pluoštinių augalų sėkla turi būti sertifikuota ir veislės įrašytos į Augalų veislių sąrašą ar Bendrąjį katalogą. Komercinės kategorijos sėkla turi atitikti šių reikalavimų 6.10 punkto nuostatas;

50.2. veislė, kuriai nustatytas adaptacinis periodas, dėl neatitikimo Europos Sąjungos reikalavimams iki 2007-05-01 tik Lietuvos Respublikos teritorijoje. Informacija „leista prekiauti tik Lietuvos Respublikos teritorijoje“ turi būti nurodyta etiketėje ir sertifikate;

50.3. iš trečiųjų šalių aliejinių ir pluoštinių augalų sėkla Tarybos sprendimu turi būti pripažinta lygiaverte kaip ir išauginta Europos Bendrijoje;

50.4. rapsų, rapsukų, sėjamųjų kanapių, dažinių dygminių, paprastųjų kmynų, vilnamedžių, tikrųjų saulėgrąžų, daržinių aguonų, baltųjų garstyčių, sareptinių bastučių sėkla, kai ji yra sertifikuota kaip elitinės ar sertifikuotos kategorijos sėkla;

50.5. gauruotųjų sojų sėkla, kai ji yra sertifikuota kaip elitinės, sertifikuotos kategorijos, sertifikuotos pirmos ar antros reprodukcijos sėkla;

50.6. sėmeninių ir pluoštinių linų sėkla, kai ji yra sertifikuota kaip elitinės, sertifikuotos kategorijos, sertifikuotos pirmos, antros ar trečios reprodukcijos sėkla;

50.7. juodųjų bastučių ir valgomųjų arachisų sėkla, kai ji yra sertifikuota kaip elitinės, sertifikuotos kategorijos ar komercinės kategorijos sėkla;

50.8. superelitinės, elitinės, sertifikuotos kategorijos, sertifikuotos kategorijos pirmos, antros ir trečios reprodukcijos, komercinės kategorijos aliejinių ir pluoštinių augalų sėklų siuntos pakuotės turi būti paženklintos oficialios institucijos etiketėmis;

50.9. superelitinės, elitinės ir sertifikuotos kategorijos vilnamedžių (*Gossypium* spp.) sėklos siuntos pakuotės, kurios skirtos tolesniam dauginimui, turi būti paženklintos oficialios institucijos etiketėmis ir augalo pasais;

50.10. aliejinių ir pluoštinių augalų sėkla tik vienuose siuntose bei sandariai uždarytose pakuotėse. Pakuotės ženklina Valstybinė sėklų ir grūdų tarnyba. Pakuotės turi būti paženklintos taip, kad jų nebūtų galima atidaryti nepažeidus ženklinimo sistemos. Pakuotės ženklinamos prie jų pritvirtinant etiketes;

50.11. žemės ūkio ministro nustatyta laikotarpiu aliejinių ir pluoštinių augalų sėkla:

50.11.1. nedidelis sėklos kiekis moksliniams tyrimams ar selekciniam darbui;

50.11.2. nustatytas sėklos kiekis kitiems tyrimams ar bandymams, jei ji priklauso veislėms, dėl kurių valstybėje narėje yra pateikta paraiška dėl įtraukimo į Augalų veislių sąrašą;

50.12. aliejinių ir pluoštinių augalų veislė, neįrašyta į Augalų veislių sąrašą ar Bendrąjį katalogą, kuriai žemės ūkio ministras, remdamasis Tarybos sprendimu, nustato žemesnius reikalavimus. Šiais atvejais naudojama sėklos etiketė turi būti rudos spalvos, joje nurodoma, kad šiai sėklai taikomi mažesni reikalavimai negu išdėstyti šių reikalavimų 1–4 prieduose.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-474](#), 2004-08-10, *Žin.*, 2004, Nr. 127-4583 (2004-08-14), i. k. 1042330ISAK003D-474

51. Pakuotės, paženklintos etiketėmis, pakartotinai neperženklinamos. Tik Valstybinė sėklų ir grūdų tarnyba gali perženklinti sėklos pakuotes. Perženklinant sėklos pakuotes, Valstybinė sėklų ir grūdų tarnyba ant pakuotės tvirtina lipduką, kuriame yra nurodoma:

51.1. žodžiai „pakartotinis ženklinimas“;

51.2. pakartotinio ženklinimo data;

51.3. Valstybinė sėklų ir grūdų tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos.

52. Ant aliejinių ir pluoštinių augalų superelitinės kategorijos, elitinės kategorijos, sertifikuotos kategorijos, sertifikuotos kategorijos pirmos reprodukcijos, sertifikuotos kategorijos

antros reprodukcijos, sertifikuotos kategorijos trečios reprodukcijos sėklos, komercinės kategorijos sėklos pakuočių tvirtinamos etiketės turi būti nenaudotos, ne mažesnės nei 110 x 67 mm dydžio ir jose turi būti tokia informacija:

52.1. ant superelitinės kategorijos sėklos pakuočių tvirtinama etiketė, kurioje turi būti pateikta ši informacija:

52.1.1. nuoroda „Valstybinė sėklų ir grūdų tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos, Lietuva“;

52.1.2. sėklos siuntos numeris;

52.1.3. ženklavimo data (metai, mėnuo);

52.1.4. bandinio paėmimo data (metai, mėnuo);

52.1.5. augalo rūšis;

52.1.6. augalo veislė;

52.1.7. žodžiai „superelitinės kategorijos sėkla“;

52.1.8. sėklos išauginimo šalis;

52.1.9. deklaruojamas neto ar bruto svoris;

52.1.10. jei sėklos yra chemiškai apdorotos, nurodoma apdorojimo medžiaga bei apytikris santykis tarp gryno sėklos svorio ir bendro svorio.

52.2. Elitinės kategorijos ir sertifikuotos kategorijos, sertifikuotos kategorijos pirmos reprodukcijos, sertifikuotos kategorijos antros reprodukcijos, sertifikuotos kategorijos trečios reprodukcijos sėklos etiketėje turi būti pateikta ši informacija:

52.2.1. žodžiai „EB taisyklės ir standartai“;

52.2.2. „Valstybinė sėklų ir grūdų tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos, Lietuva“;

52.2.3. ženklavimo data (metai, mėnuo);

52.2.4. sėklos siuntos numeris;

52.2.5. augalo rūšis;

52.2.6. augalo veislė;

52.2.7. sėklos kategorija;

52.2.8. sėklos išauginimo šalis;

52.2.9. deklaruojamas neto ar bruto svoris;

52.2.10. jei sėklos yra chemiškai apdorotos, nurodoma apdorojimo medžiaga bei apytikris santykis tarp gryno sėklos svorio ir bendro svorio;

52.3. jei veislė yra hibridinė ar inbreditinės linijos:

52.3.1. elitinės kategorijos sėklai – hibrido ar inbreditinės linijos (toliau – komponentas) pavadinimas, kuriuo ji įrašyta į augalų veislių sąrašą ar į Bendrąjį katalogą, pateikiant arba nepateikiant nuorodą į hibridinę veislę. Tuo atveju, jei komponentas gauti hibridinę veislę, rašomas žodis „komponentas“;

52.3.2. kitais elitinės kategorijos sėklos atvejais nurodomas komponento pavadinimas bei rašomas žodis „komponentas“ ir pateikiama nuoroda į hibridinę veislę. Nuoroda į komponento funkciją (vyriškos linijos ar moteriškos) gali būti nepateikiama;

52.3.3. sertifikuotos kategorijos sėklai – veislės pavadinimas ir žodis „hibridinė“;

52.3.4. tuo atveju, kai sėklos daigumas buvo tikrintas pakartotinai, ženklinama pagal šių reikalavimų 51 punkto nuostatas.

52.4. Sėklos, tiekiamos į rinką veislių junginiais, etiketėje privalo būti pateikta ši informacija:

52.4.1. žodžiai „žodžiai „EB taisyklės ir standartai““;

52.4.2. nuoroda „Valstybinė sėklų ir grūdų tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos, Lietuva“;

52.4.3. ženklavimo data (metai, mėnuo);

52.4.4. sėklos siuntos numeris;

52.4.5. augalo rūšis;

52.4.6. augalo veislių junginiai ir jų pavadinimai bei veislių, sudarančių veislių junginį procentinė svorio išraiška. Veislių junginio pavadinimą pakanka nurodyti tuo atveju, jei pirkėjui pareikalavus buvo pateikti oficialūs įrašai, nurodantys veislių kiekio procentinę išraišką;

52.4.7. sėklos kategorija;

- 52.4.8. deklaruojamas neto ar bruto svoris;
- 52.4.9. jei sėklos yra chemiškai apdorotos, nurodoma apdorojimo medžiaga bei apytikris santykis tarp gryno sėklos svorio ir bendro svorio;
- 52.4.10. tuo atveju, kai sėklos daigumas buvo tikrintas pakartotinai, ženklinama pagal šių reikalavimų 51 punkto nuostatas.
- 52.5. Komercinės kategorijos sėklos etiketėje privalo būti pateikta ši informacija:
- 52.5.1. žodžiai „EB taisyklės ir standartai“;
- 52.5.2. žodžiai „komercinės kategorijos sėkla“;
- 52.5.3. nuoroda „Valstybinė sėklų ir grūdų tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos, Lietuva“;
- 52.5.4. ženklavimo data (metai, mėnuo);
- 52.5.5. sėklos siuntos numeris;
- 52.5.6. augalo rūšis;
- 52.5.7. sėklos išauginimo regionas;
- 52.5.8. deklaruojamas neto ar bruto svoris;
- 52.5.9. jei sėkla yra chemiškai apdorota, nurodoma apdorojimo medžiaga bei apytikris santykis tarp gryno sėklos svorio ir bendro svorio;
- 52.5.10. tuo atveju, kai sėklos daigumas buvo tikrintas pakartotinai, rašomi žodžiai „pakartotinai tikrinta (metai ir mėnuo)“. Gali būti pateikta nuoroda, kad už pakartotinį patikrinimą yra atsakinga Valstybinė sėklų ir grūdų tarnyba. Ši informacija pateikiama ant oficialaus lipduko, pritvirtinto prie Valstybinės sėklų ir grūdų tarnybos etiketės.
- 52.6. ant tiekiamos į rinką sėklos, dėl kurių įtraukimo į Augalų veislių sąrašą buvo pateikta ir įregistruota paraiška Augalų veislių tyrimo centre, pakuočių tvirtinama oranžinės spalvos etiketė, kurioje turi būti viena iš oficialių Europos Bendrijos kalbų pateikta informacija:
- 52.6.1. nuoroda „Valstybinė sėklų ir grūdų tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos, Lietuva“;
- 52.6.2. sėklos siuntos numeris;
- 52.6.3. ženklavimo data (metai, mėnuo);
- 52.6.4. augalo rūšis;
- 52.6.5. veislės pavadinimas ir paraiškos numeris (tiekėjo pateiktos ir įregistruotos paraiškos Augalų veislių tyrimo centre numeris);
- 52.6.6. nuoroda „oficialiai dar neįtraukta veislė“;
- 52.6.7. nuoroda „tik tyrimams ir bandymams“;
- 52.6.8. jeigu veislė genetiškai modifikuota, žodžiai „genetiškai modifikuota veislė“;
- 52.6.9. deklaruojamas neto ar bruto svoris;
- 52.6.10. jei sėklos yra chemiškai apdorotos, nurodoma apdorojimo medžiaga bei apytikris santykis tarp grynojo sėklos svorio ir bendro svorio.

Papildyta punktu:

Nr. [3D-204](#), 2005-04-11, Žin., 2005, Nr. 50-1655 (2005-04-19), i. k. 1052330ISAK003D-204

53. Etiketės spalva žymi sėklos kategoriją:
- 53.1. superelitinės kategorijos – balta su violetine 5 mm pločio nuo kairiojo viršutinio kampo į dešinę įžambiai einančia juosta;
- 53.2. elitinės kategorijos – balta;
- 53.3. sertifikuotos kategorijos ir sertifikuotos kategorijos pirmos reprodukcijos – mėlyna;
- 53.4. sertifikuotos kategorijos antros reprodukcijos ir sertifikuotos kategorijos trečios reprodukcijos – raudona;
- 53.5. komercinės kategorijos – ruda;
- 53.6. sertifikuotos sėklos veislių junginio – mėlynos spalvos su įstriža žalia linija.
54. Galutinai nesertifikuotos sėklos etiketėje turi būti pateikta ši informacija:
- 54.1. nuoroda „Valstybinė sėklų ir grūdų tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos, Lietuva“;
- 54.2. augalo rūšis;
- 54.3. augalo veislė; prie veislių (inbredinių linijų, hibridinių), kurios bus naudojamos tik kaip komponentai gauti hibridines veisles, rašomos žodis „komponentas“;
- 54.4. sėklos kategorija;

- 54.5. hibridinėms veislėms – žodis „hibridas“;
- 54.6. lauko ar siuntos numeris;
- 54.7. deklaruojamas neto arba bruto svoris;
- 54.8. žodžiai „galutinai nesertifikuota sėkla“.
- 55. Etiketės spalva yra pilka.
- 56. Galutinai nesertifikuotos sėklos sertifikate privalo būti pateikta ši informacija:
 - 56.1. sertifikatą išduodanti institucija;
 - 56.2. augalo rūšis, nurodyta bent lotyniškais raidėmis užrašytu botaniniu pavadinimu, kuris gali būti sutrumpintas, nenurodant autorių pavadinimų ar pavardžių;
 - 56.3. augalo veislė, nurodyta bent lotyniškais raidėmis;
 - 56.4. sėklos kategorija, žodžiai „galutinai nesertifikuota sėkla“;
 - 56.5. laukui apšėti naudotos sėklos siuntos numeris ir tą sėklą sertifikavusios šalies ar šalių pavadinimas;
 - 56.6. lauko siuntos numeris;
 - 56.7. žemės ploto dydis, iš kurio sėkla buvo išauginta;
 - 56.8. nuimtos sėklos kiekis ir pakuočių skaičius;
 - 56.9. sertifikuotos kategorijos sėklos atveju reprodukcijų skaičius;
 - 56.10. patvirtinimas, kad pasėliai, iš kurių užauginta sėkla, atitinka reikalavimus;
 - 56.11. išankstiniai sėklos kokybės tyrimų rezultatai, jeigu jie buvo atlikti.

IX. SĖKLOS LAIKYMO IR GABENIMO REIKALAVIMAI

- 57. Sėkla turi būti laikoma uždaroje, neužkrėstoje svirno kenkėjų patalpose.
- 58. Maišai ar kitokios pakuotės kraunamos į rietuves, laikantis saugos darbo vietose taisyklių. Jei sandėlio grindys ne medinės, pakuotės su sėkla kraunamos ant medinių padėklų ar stelažų.
- 59. Kiekviena sėklos siunta laikoma atskirai. Tarp siuntų turi būti paliktas ne mažesnis nei 0,7 m tarpas.
- 60. Prie kiekvienos siuntos turi būti patogus priejimas.
- 61. Sėkla gabenama tik dengtomis transporto priemonėmis, laikantis krovinio gabenimo taisyklių.

Priedo pakeitimai:

Nr. [3D-563](#), 2003-12-30, Žin., 2004, Nr. 10-267 (2004-01-20), i. k. 1032330ISAK003D-563

Aliejinių ir pluoštinių augalų
sėklos kokybės reikalavimų
1 priedas

MINIMALŪS PASĖLIŲ IZOLIACINIAI ATSTUMAI, M

Pasėliai	Minimalūs atstumai, m
Dažiniai dygminai, juodieji bastučiai, sėjamosios kanapės, išskyrus vienanames, paprastieji kmynai, sareptiniai bastučiai, rapsukai, vilnamedžiai, išskyrus plaukuotuosius ir barbadosinius vilnamedžių hibridus; baltosios garstyčios:	
auginant elitinės kategorijos sėklą	400
auginant sertifikuotos kategorijos sėklą	200
Rapsai:	
auginant nehibridinių veislių elitinės kategorijos sėklą	200
auginant hibridinių veislių elitinės kategorijos sėklą	500
auginant nehibridinių veislių elitinės kategorijos sėklai	100
auginant hibridinių veislių sertifikuotos kategorijos sėklai	300
Vienanamės kanapės:	
auginant elitinės kategorijos sėklą	5000
auginant sertifikuotos kategorijos sėklą	1000
Tikrosios saulėgrąžos:	
auginant hibridinių veislių elitinės kategorijos sėklą	1500
auginant nehibridinių veislių elitinės kategorijos sėklą	750
auginant sertifikuotos kategorijos sėklą	500
Plaukuotieji ir/ar barbadosiniai vilnamedžiai:	
auginant plaukuotojų vilnamedžių tėvinių linijų elitinės kategorijos sėklą	600
auginant barbadosinių vilnamedžių tėvinių linijų elitinės kategorijos sėklą	800
auginant plaukuotojų vilnamedžių sertifikuotos kategorijos vidurūšinių hibridų sėklą	200
auginant barbadosinių vilnamedžių sertifikuotos kategorijos vidurūšinių hibridų sėklą	600
auginant barbadosinių vilnamedžių ir plaukuotojų vilnamedžių sertifikuotos kategorijos tarprūšinių hibridų sėklą	600

Priedo pakeitimai:

Nr. [3D-563](#), 2003-12-30, Žin., 2004, Nr. 10-267 (2004-01-20), i. k. 1032330ISAK003D-563

Aliejinių ir pluoštinių augalų
sėklos kokybės reikalavimų
2 priedas

**MINIMALŪS ALIEJINIŲ IR PLUOŠTINIŲ AUGALŲ VEISLĖS GRYNUMO
REIKALAVIMAI, %**

Rūšys ir kategorija	Minimalus veislės grynumas (%)
Baltosios garstyčios:	
elitinės kategorijos sėkla	99,7
sertifikuotos kategorijos sėkla	99,0
Daržinės aguonos:	
elitinės kategorijos sėkla	99,0
sertifikuotos kategorijos sėkla	98,0
Gauruotosios sojos:	
elitinės kategorijos sėkla	99,5
sertifikuotos kategorijos sėkla	99,0
Hibridiniai rapsai	
elitinės kategorijos sėkla, moteriškas komponentas	99,0
elitinės kategorijos sėkla, vyriškas komponentas	99,9
sertifikuotos kategorijos sėkla	90,0
Nehibridiniai rapsai, rapsukai, išskyrus sėklą tų veislių, kurios naudojamos pašarui (nepašariniai)	
elitinės kategorijos sėkla	99,9
sertifikuotos kategorijos sėkla	99,7
Nehibridiniai rapso porūšiai, rapsukų veislės, naudojamos pašariniam tikslams, baltosios garstyčios:	
elitinės kategorijos sėkla	99,7
sertifikuotos kategorijos sėkla	99,0
Sėmeniniai ir pluoštiniai linai:	
elitinės kategorijos sėkla	99,7
sertifikuotos kategorijos pirmos reprodukcijos sėkla	98
sertifikuotos kategorijos antros reprodukcijos sėkla	97,5
Tikrosios saulėgrąžos, išskyrus hibridines veisles bei jų komponentus:	
elitinės kategorijos sėkla	99,7
sertifikuotos kategorijos sėkla	99
Valgomieji arachisai:	
elitinės kategorijos sėkla	99,7
sertifikuotos kategorijos sėkla	99,5

Priedo pakeitimai:

Nr. [3D-563](#), 2003-12-30, Žin., 2004, Nr. 10-267 (2004-01-20), i. k. 1032330ISAK003D-563

Aliejinių ir pluoštinių augalų
sėklos kokybės reikalavimų
3 priedas

**MINIMALŪS ALIEJINIŲ IR PLUOŠTINIŲ AUGALŲ SĖKLOS KOKYBĖS
REIKALAVIMAI**

Rūšys ir kategorija	Minimalus daigumas %	Analitinis grynumas		Maksimalus kitų augalų rūšių sėklų skaičius bandinyje, vnt.							Džiovinės sėklos
		Minimalus analitinis grynumas	Maksimalus kitų augalų rūšių kiekis %	kitų rūšių augalai (a)	tuščioji aviža, liudovikas, bergždžioji aviža	brantas	Svėrė, garstukai	Rūgštinės, išskyrus smulkiasias	Peliniai pašiaušėliai	dirvinė svidrė	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Baltoji garstyčia B kat. C kat.	85	98	0,3	-	0	0(c)(d)	10	2			
	85	98	0,3	-	0	0(c)(d)	10	5			
Daržinė aguona	80	98	-	25 (b)	0	0(c)(d)					
Dažiniai dygminiai	75	98	-	5	0	0 (c)					(e)
Gauruotoji soja	80	98	-	5	0	0(c)					
juodieji bastučiai, rapsiukai, rapsai B kat.	85	98	0,3	-	0	0(c)(d)	10	2			
C kat.	85	98	0,3	-	0	0(c)(d)	10	5			
Linai: - pluoštiniai - sėmeniniai	92 85	99 99	- -	15 15	0 0	0(c)(d) 0(c)(d)			4 4	2 2	
Paprastasis kminas	70	97	-	25 (b)	0	0(c)(d)	10		3		
Sėjamoji kanapė	75	98	-	30 (b)	0	0 (c)					(e)
Tikroji saulėgrąža	85	98	-	5	0	0 (c)					
Valgomieji arachisai	70	99	-	5	0	0(c)					
Vilnam	80	98	-	15	0	0 (c)					

edis											
------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

PASTABOS.

- (a) – į didžiausią sėklos kiekį, nurodytą 5 skiltyje, įeina 6–11 skiltyse nurodytų rūšių sėkla;
- (b) – bendro kitų rūšių augalų sėklų skaičiaus nustatyti nereikia, jei nekyla abejonių, kad sėkla atitinka 5 skiltyje nurodytus reikalavimus;
- (c) – branto sėklų skaičiaus nustatyti nereikia, jei nekyla abejonių, kad sėkla atitinka 10 skiltyje nurodytus reikalavimus;
- (d) – viena branto sėkla nurodyto svorio bandinyje nelaikoma priemaiša, jeigu antrame tokio paties bandinyje mėginyje nėra nei vienos branto sėklos;
- (e) – sėkloje neturi būti džioveklės sėklų, tačiau viena džioveklės sėkla 100 gramų bandinyje nelaikoma priemaiša, jei antrajame 200 gramų bandinyje nėra džioveklės sėklų.

Priedo pakeitimai:

Nr. [3D-563](#), 2003-12-30, Žin., 2004, Nr. 10-267 (2004-01-20), i. k. 1032330ISAK003D-563

DIDŽIAUSIAS LEISTINAS ALIEŽINIŲ IR PLUOŠTINIŲ AUGALŲ SĖKLOS UŽKRĖTIS KENKĖJAIS

Augalo rūšys	Kenkėjai			
	Didžiausias leistinas kenkėjais užkrėstų sėklų kiekis, %			Paprastosios sklerotiniojos (maksimalus skleročių arba jų dalių kiekis bandinyje)
	Kekeraai <i>Botrytis</i> <i>spp.</i>	Sausgrybiai <i>Alternaria spp.</i> , lininiai viniagrybiai, <i>Ascochyta linicola</i> (sin. <i>Phoma linicola</i>), lininiai deguliagrybiai, <i>Colletotrichum lini</i> , lieliai <i>Fusarium spp.</i>	<i>Platyedria gossypiella</i>	
Baltoji garstyčia				5 (b)
Kanapės	5			
Rapsai				10 (b)
Rapsukai				5 (b)
Sėmeniniai ir pluoštiniai linai	5	5 (a)		
Tikroji saulėgrąža				10 (b)
Vilnamedžiai			1	

PASTABOS:

(a) Lininio viniagrybio *Ascochyta linicola* (sin. *Phoma linicola*) sporomis užkrėstų pluoštinių linų sėklų kiekis neturi viršyti 1%;

(b) paprastosios sklerotiniojos *Sclerotinia sclerotiorum* skleročių arba jų fragmentų kiekio nustatymas nebūtinai, išskyrus atvejus, kai abejojama dėl atitikimo 4 priedo 5 skiltyje nurodytoms sąlygoms.

Priedo pakeitimai:

Nr. [3D-563](#), 2003-12-30, Žin., 2004, Nr. 10-267 (2004-01-20), i. k. 1032330ISAK003D-563

Aliejinių ir pluoštinių augalų
sėklos kokybės reikalavimų
5 priedas

SĖKLOS SIUNTOS IR BANDINIO SVORIAI

Augalo rūšis	Maksimalus siuntos svoris, t	Minimalus bandinio, imamo iš siuntos, svoris, g	bandinio svoris g, kitoms sėkloms nurodytoms 3 priedo 5–11 skiltyse ir 4 priede nustatyti, g
1	2	3	4
Baltosios garstyčios	10	400	200
Daržinės aguonos	10	50	10
Dažiniai dygiminiai	25	900	900
Gauruotosios sojos	25	1000	1000
Juodieji bastučiai	10	100	40
Kanapės	10	600	600
Paprastieji kminai	10	200	80
Rapsai	10	200	100
Rapsukai	10	200	70
Sareptiniai bastučiai	10	100	40
Sėmeniniai ir pluoštiniai linai	10	300	150
Tikrosios saulėgrąžos	25	1000	
Valgomieji arachisai	25	1000	1000
Vilnamedžiai	25	1000	1000

Priedo pakeitimai:

Nr. [3D-563](#), 2003-12-30, Žin., 2004, Nr. 10-267 (2004-01-20), i. k. 1032330ISAK003D-563

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-563](#), 2003-12-30, Žin., 2004, Nr. 10-267 (2004-01-20), i. k. 1032330ISAK003D-563

Dėl žemės ūkio ministro 2000 m. gruodžio 29 d. įsakymo Nr. 381 "Dėl Privalomųjų aliejinių ir pluoštinių augalų sėklos kokybės reikalavimų" pakeitimo

2.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-474](#), 2004-08-10, Žin., 2004, Nr. 127-4583 (2004-08-14), i. k. 1042330ISAK003D-474

Dėl žemės ūkio ministro 2000 m. gruodžio 29 d. įsakymo Nr. 381 "Dėl Privalomųjų aliejinių ir pluoštinių augalų sėklos kokybės reikalavimų" pakeitimo

3.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-204](#), 2005-04-11, Žin., 2005, Nr. 50-1655 (2005-04-19), i. k. 1052330ISAK003D-204

Dėl žemės ūkio ministro 2000 m. gruodžio 29 d. įsakymo Nr. 381 "Dėl Privalomųjų aliejinių ir pluoštinių augalų sėklos kokybės reikalavimų" pakeitimo